

રેડિયન્ટ સ્કૂલમાં ઈનામોત્સવ યોજાયો

સરગાસણના ટીપી નં. ૯ વિસ્તાર સ્થિત રેડિયન્ટ સ્કૂલ ઓફ સાયન્સ ખાતે તાજેતરમાં ધોરણ-૧ થી ૮ (બંને માધ્યમ)ના વિદ્યાર્થીઓ માટે વાર્ષિક રમતોત્સવનો ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. આ કાર્યક્રમમાં ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષના વાર્ષિક રમતોત્સવમાં ૪ હાઉસ મુજબ ભાગ લેનારા વિદ્યાર્થીઓ પૈકી જે વિદ્યાર્થીઓએ વ્યક્તિગત રમતો અને ટીમ ઈવેન્ટમાં પોતાના હાઉસનું પ્રતિનિધિત્વ કરીને ઉત્કૃષ્ટ દેખાવ કરી વિજેતા પદ

પ્રાપ્ત કર્યું હતું તે તમામને બિરદાવવા મેડલ અને સર્ટીફિકેટ એનાયત કરવામાં આવ્યાં હતાં. સંસ્થાના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર કમ પ્રિન્સિપાલ જી ટી શનિયારા અને કેમ્પસ ડિરેક્ટર કમ પ્રિન્સિપાલ જે બી વામજાએ તમામ વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને અભિનંદન પાઠવી ભવિષ્યમાં તેમણે દાખલેલા પ્રદર્શનથી પણ વધુ સારું પ્રદર્શન કરી બતાવી પોતાનું તથા પોતાના હાઉસનું નામ રોશન કરે તેવી શુભકામનાઓ પાઠવી હતી.

ડાયરેક્ટર
સે
તાસીર રાખો
તો તાવીજ જેવી રાખો
જેના ગળે લાગે
એનાં બધાં જ દુખ
ખેંચી લે

જન્મદિને
વધામણી

ક્રિકેટ ત્રિવેદી
મો. ૭૦૧૬૯ ૨૫૬૦૩

બીસીસીઆઈ શહીદોના
પરિવારોને સહાય કરશે
ગાંધીનગર, તા. ૧૯
ભારતીય ક્રિકેટ કંટ્રોલ બોર્ડ
(બીસીસીઆઈ) એક પ્રશંસનિય
પગલું ભર્યું છે. બીસીસીઆઈએ
પુલવામાં આતંકવાદી હુમલામાં
શહીદ થયેલા જવાનોના
પરિવારોની મદદ માટે આર્મી
વેલફેર ફંડમાં ૨૦ કરોડ રૂપિયા
દાન આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે.
આ સિવાય રિપોર્ટ ડે કે
બીસીસીઆઈના એક અધિકારી
ભારતીય સૈન્યનો (સેના, વાયુ
સેના અને નૌ સેના) ના વરિષ્ઠ
અધિકારીઓને ૨૩ માર્ચે
ચેરાઈમાં આઈપીએલની
ઓપનિંગ મેચના દિવસે
આમંત્રિત કરવાની યોજના
બનાવી રહ્યા છે.

‘આર્ષ’ શોધ સંસ્થાના દ્વારા હરિમંદિર, અક્ષરધામ ખાતે તા. ૨૩-૦૩-૨૦૧૯ ના રોજ ‘નેયરોપથી - સ્વસ્થ રહો, મસ્ત રહો’ વિષયે પ્રવચન

ગાંધીનગર, તા. ૧૯ વર્ષોથી માનવી પોતાના સ્વાસ્થ્યને માટે ઝડપી રહ્યા છે અને તેને લઈને અત્યાર સુધીમાં આરોગ્યને લગતી જુદી જુદી ચિકિત્સા પદ્ધતિઓ જેવી કે એલોપથી, હોમિયોપથી, આયુર્વેદ, યુનાની વગેરેની શોધો થઈ. પણ નેયરોપથી (કુદરતી સારવાર) એ માનવીનાં અસ્તિત્વ જેટલી જુની પદ્ધતિ છે. જે પાંચ તત્ત્વો- પૃથ્વી, જળ, તેજ, વાયુ અને આકાશથી આપણું શરીર બન્યું છે. એજ તત્ત્વો દ્વારા શરીરની સારવાર એનું નામ નેયરોપથી. ફળો, તાજા શાકભાજી વગેરેનો યથાયાગ્ય ઉપયોગ, નિયમિત રીતે દર મહિને ઉપવાસ કરવા આદિ નેયરોપથીની પાયાની વાત છે. શરીરના સારા સ્વાસ્થ્ય માટે નિયમિત ઉપવાસ કરવાના

વિષય પર તો જાપાનના યોશિનોરી ઓહસુમી સાયન્ટિસ્ટને ૨૦૧૬ નું નોબેલ ઈનામ પણ મળેલ છે. ગુમાવેલું સ્વાસ્થ્ય પાછું મેળવવા અને આજીવન સ્વસ્થ રહેવા રોગમુક્તિના રાજમાર્ગ સમાન આ પદ્ધતિ સફળ પુરવાર થયેલી છે. ‘નેયરોપથી’ ચિકિત્સા પદ્ધતિની વિશેષ જાણકારી માટે ‘આર્ષ’ અક્ષરધામ, ગાંધીનગર દ્વારા આર્ષ ત્રૈમાસિક પ્રવચનમાળા અંતર્ગત તા. ૨૩/૦૩/૨૦૧૯ને શનિવારે સાંજે ૦૪-૩૦ થી ૦૭-૦૦ કલાક દરમિયાન અક્ષરધામ હરિમંદિર ખાતે ‘નેયરોપથી - સ્વસ્થ રહો, મસ્ત રહો’ વિષય પર આ ક્ષેત્રનો બહોળો અનુભવ ધરાવનાર અને કેટલાક અસાધ્ય રોગોના દર્દીઓને રોગમુક્ત કરનાર નિહાર આરોપ્ય મંદિર, અમદાવાદના આયુર્વેદ શ્રી મુકેશભાઈ પટેલના પ્રવચનનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. આ પ્રવચનનો લાભ લેવા સુશ નાગરીકોને ભાવભર્યું નિમંત્રણ પાઠવવામાં આવ્યું છે.

રોગ નિવારણની આધુનિક ચિકિત્સા પદ્ધતિથી થાકેલા, હારેલા અને નિરાશ લાખો દર્દીઓએ ‘નેયરોપથી’ ચિકિત્સા પદ્ધતિ તરફ વળી રહ્યા છે. કબજિયાતથી કેન્સર જેવા હરીલા રોગો પર પણ

કાવ્યગાન એ સાહિત્યનો એક મહત્ત્વનો પ્રકાર છે. બાળકોમાં સાહિત્ય પ્રત્યે રસ જાગૃત થાય અને તે ઉપરાંત તેમને પદ્યનું મહત્ત્વ સમજાય તે બાબતને ધ્યાને રાખી લેકાવાડા ઓમકાર ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ પરિવાર દ્વારા કાવ્યગાન સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ સ્પર્ધામાં ધોરણ-૫ થી ૮માં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો અને પોતાના અભ્યાસક્રમ તથા તે ઉપરાંતનાં સુંદર કાવ્ય, લોકગીત, બાળગીતની રજૂઆત કરી હતી. શાળા પરિવાર દ્વારા વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને પ્રમાણપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યાં હતાં.

ન્યૂ ગાંધીનગરના કુડાસણમાં સ્થિત સ્કૂલ ઓફ અચિવરમાં ‘પેરેન્ટ્સ-ગાઈડેન્સેશન’

સેશનને અગ્રતા આપી વાલીઓએ મોટી સંખ્યામાં આરંભથી અંત સુધી ઉપસ્થિત રહી ઉત્તમ અનુશાસનનું ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું ગાંધીનગર, તા. ૧૯ કુડાસણ-ગાંધીનગરમાં આવેલી સ્કૂલ ઓફ અચિવરમાં રવિવારના રોજ ગુજરાતી અને અંગ્રેજી માધ્યમના વિદ્યાર્થીઓના વાલીઓ માટે માર્ગદર્શનનો કાર્યક્રમ ‘પેરેન્ટ્સ-ગાઈડેન્સેશન’ યોજાઈ ગયો. પ્રતિવર્ષ યોજાતા ‘પેરેન્ટ્સ ગાઈડેન્સેશન’ની થીમ દર વર્ષે જુદી હોય છે. આ વર્ષે સ્કૂલ દ્વારા અમલમાં આવનાર, વિદ્યાર્થી માટે વિશિષ્ટ મૂલ્યાંકન પત્ર - ‘My Evaluation Report’ અંગે ચર્ચા આ સેશનમાં મુખ્ય વિષય હતો. મેનેજમેન્ટ તરફથી સંબોધવામાં આવેલા આ સેશનમાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર પ્રજોશભાઈ પટેલે My Evaluation Report ની વિગતવાર છણાવટ કરી હતી. ૧૨ પૃષ્ઠ માં વિભાજિત આ ‘રિપોર્ટ’ના દરેક પૃષ્ઠ પર શી-શી વિગત હશે અને તેનું શું મહત્ત્વ છે, તે કમશઃ સમજાવવામાં આવ્યું હતું. સર્વાંગી શિક્ષણ દ્વારા થતા સર્વાંગી વિકાસનું સવાળી મૂલ્યાંકન રિપોર્ટમાં કેવી રીતે તાદર્શ થશે તે સમજાવી અંતે તેમણે આદર્શ બાળઉછરૂને લગતા ધ્યાનમાં રાખવા યોગ્ય ચિંતનીય મુદ્દા રજૂ કરી સેશનને વાસ્તવમાં ફળદાયી બનાવ્યું હતું. સાંજે ૬:૦૦ થી ૭:૩૦ અને ૮:૦૦ થી ૯:૩૦ એમ બે તબક્કાઓમાં આયોજિત આ સેશનમાં પોતાના વૈયક્તિક કામ કરતાં પણ સેશનને અગ્રતા આપી વાલીઓએ મોટી સંખ્યામાં આરંભથી અંત સુધી ઉપસ્થિત રહી ઉત્તમ અનુશાસનનું ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું હતું.

શ્રી ગજાનન સેવા સમિતિ દ્વારા (મિલોડા તાલુકાની સુનોક ટાંડા, જાયલા, વાગોદર તથા સુનોક સ્કૂલમાં અભ્યાસ કરતા તમામ વિદ્યાર્થીઓને હોળી નિમિત્તે આઈ-સ-કીમ ભવડાવવામાં આવ્યો હતો. બાળકો મેંપો ડાંબી ખાઈને આનંદિત થઈ ઊઠ્યા હતા. સંસ્થા તરફથી આ સેવાકાર્યમાં મિલિન્દભાઈ, શશીકાંતભાઈ, યોગેશભાઈ અને ભીમજીભાઈ જોડાયા હતા.

‘ગેટ’ની પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર

ગાંધીનગર, તા. ૧૯ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન ઈજનેરીમાં પ્રવેશ માટે ફેબ્રુઆરીમાં લેવામાં આવેલી ગેટની પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર કરી દેવામાં આવ્યું છે. આ પરીક્ષામાં ગુજરાતમાંથી અંદાજે ૨ હજારથી વધારે વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયા છે. દેશની આઈઆઈટી, એનઆઈટી, એમઆઈટી સહિતની નામાંકિત સંસ્થાઓમાં એમ.ઈ. એટલે કે માસ્ટર ઓફ ઈજનેરી, ટેકનોલોજીમાં પ્રવેશ માટે ગ્રેજ્યુએટે ઍન્ટિટ્યૂટ ટેસ્ટ (ગેટ) લેવામાં આવે છે. ચાલુ વર્ષે ફેબ્રુઆરીમાં ગેટ લેવામાં આવી હતી. જેમાં સમગ્ર દેશમાંથી અંદાજે ૮ લાખથી વધારે વિદ્યાર્થીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તાજેતરમાં આ ગેટનું પરિણામ જાહેર કરી દેવાયું છે. જેમાં ગુજરાતમાંથી અંદાજે ૧૫૦૦થી વધારે વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયા હોવાનું માનવામાં આવે છે. ગેટની પરીક્ષામાં મધ્યપ્રદેશનો એક વિદ્યાર્થી ૯૮ પર્સન્ટાઈલ સાથે પ્રથમ ક્રમે આવ્યો હતો. એલ.ડી.ઈજનેરી કોલેજમાંથી અંદાજે ૨૦૦થી વધારે વિદ્યાર્થીઓ ગેટ પાસ કરવામાં સફળ થયા છે. આ ગેટના સ્કોરના આધારે ભારત સરકારની પબ્લિક સેક્ટરની કેટલીક સંસ્થાઓ વિદ્યાર્થીઓને સીધી નોકરીઓ ઓફર કરતી હોય છે. ગતવર્ષે કરતાં આ વખતે વધુ વિદ્યાર્થીઓ ગેટ પાસ કરવામાં સફળ રહ્યા છે. ગુજરાતની ઈજનેરી કોલેજોમાં એમ.ઈ. અને એમ.ટેક.માં પ્રવેશ માટે અલગ વધુ એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ લેવામાં આવતી

હોવાથી ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ ગેટ આપતાં નથી. આમ છતાં ચાલુ વર્ષે અસંખ્ય વિદ્યાર્થીઓએ ગેટ આપી હતી. ગુજરાતમાંથી પણ ગેટ આપનારા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે. ગેટ પાસ થયેલા વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ટેકનોલોજિકલ યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી ઈજનેરી કોલેજોમાં ચાલતાં એમ.ઈ. કોલેજોમાં સીધા મેરિટના આધારે પ્રવેશ મળી જતો હોય છે. ચાલુ વર્ષે ગેટમાં પાસ થનારા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં વધારો થવાના કારણે મેરિટ ઊંચુ જાય તેવી પણ શક્યતા છે. ગુજરાતમાંથી જે વિદ્યાર્થીઓએ ગેટની એકઝામ આપી છે તેઓને સ્થાનિક એન્ટ્રન્સ એકઝામ આપવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

શ્રેષ્ઠ પ્રત્યાયનકાર

દેશમાં પત્રકારત્વની ઉજ્જવળ પરંપરા રહી છે. વર્તમાનપત્રો શરૂ થયાં ત્યારે આપણે પરદેશી શાસન નીચે હતા અને એ તેમાંથી છૂટવું એ આપણા મોટાભાગના આગેવાનોનું ધ્યેય હતું. આથી આપણા અખબારોમાં શરૂઆતથી જ લોકોમાં રાજકીય અને ગૌણભાવે સામાજિક, ધાર્મિક, આર્થિક અને શિક્ષણ વિષયક જાગૃતિ લાવવાનો અને એ સંબંધી જ્ઞાન અને મતનો પ્રચાર કરવાના પ્રયાસો શરૂ થયાં મળે છે. આપણાં રાષ્ટ્રીય આગેવાનો દ્વારા પોતાના કાર્યો માટે અખબારોની જરૂરિયાતો સમજાઈ અને તેને ચલાવવાની જવાબદારી પણ પોતાના મુખ્ય કાર્યના ભાગરૂપે જ ઉઠાવી હતી. જેમકે, રાજા રામમોહન રાયે પોતાના વિચારોને ફેલાવા માટે ફારસી, બંગાળી અને પાછળથી અંગ્રેજીમાં પણ છાપાં ચલાવ્યાં હતાં, હિંદના દાદા દાદાભાઈ નવરોજી ઈંગ્લેન્ડમાં ‘ઈન્ડિયા’ નામનું નાનું સરખું સામાજિક ચલાવતા હતા અને ગાંધીજી તેના એક ખબરપત્રી હતા. આ છાપું ગાંધીજીના સુચનથી જ બંધ કરવામાં આવ્યું હતું. લોકમાન્ય તિલકે મરાઠીમાં ‘કેસરી’ અને અંગ્રેજીમાં ‘મરાઠા’ ચલાવતા હતા. સર કિરોજીશાહ મહેતા ‘બોમ્બે કોનિકલ’, લાલા લજપતરાય ઉર્લૂમાં ‘વંદે માતરમ’, પંડિત મોતીલાલ ‘ઈન્ડિપેન્ડન્ટ’ અને કસ્તુરી આયંગર ‘હિંદુ’ ચલાવતા હતા. આમ, દેશના દરેક ભાગે તમામ આગેવાનોને વર્તમાનપત્રનું મહત્ત્વ સમજાવ્યું હતું અને પોતાનાં કાર્યો માટે તેનો ઉપયોગ કર્યો હતો. અહીં બે વાત પર પ્રકાશ પાડવાનો પ્રયાસ કરું છું. એક તો વર્તમાનપત્રની શક્તિ પ્રચંડ છે અને બીજું આપણે ત્યાં છાપાં લોકશિક્ષણ માટે અથવા સેવાભાવથી જ ચાલતાં મુંબઈમાં શરૂ કર્યું તે જ. એ પછી હતી જ નહીં. છાપાનું સંચાલન એ પણ આપણી રાષ્ટ્રીય લડતનું જ એક અંગ બની ગયું હતું.

ગાંધીયાત્રા

આપણે જાણીએ છીએ કે, ગાંધીજીને પણ દક્ષિણ આફ્રિકામાં હિંદીઓ વચ્ચે અને હિંદીના હક-રક્ષણ માટે કામ કરતાં કરતાં છાપાની જરૂર જણાઈ હતી અને તેમણે ૪ જૂન ૧૯૦૩માં ‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ની શરૂઆત કરી હતી અને તે ૧૯૧૪ સુધી ચાલુ રાખ્યું હતું. ભારત આવ્યા પછી તેમણે ૭ એપ્રિલ ૧૯૧૮ના ‘સત્યાગ્રહી’ નામે રજિસ્ટર ન કરાવેલું પેશાની કિંમતનું મુંબઈમાં શરૂ કર્યું તે જ. એ પછી થોડા જ સમયમાં ‘બોમ્બે કોનિકલ’ના તંત્રી હોર્નિમેનને દેશપાર કરવામાં આવ્યા એટલે તેનું સંપાદન સંભાળવાનું એમને કહેવામાં આવ્યું અને તે એમણે લીધું, પણ થોડા જ દિવસોમાં બંધ કરવું પડ્યું. જે અરસામાં શ્રી જમનાદાસ દ્વારકાદાસ વગેરે ‘ધ ઈન્ડિયા’ ચલાવતા હતા તે સત્યાગ્રહને અંગે એમને સોંપાયું અને તે એમણે સંભાળી લીધું. ઈન્ડુલાલનું નવજીવન અને સત્ય’ માસિક એમને સોંપાયું એટલે તે એમણે ‘નવજીવન’ નામે અકલ્પક તરીકે ૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૯ના રોજ શરૂ કર્યું. ‘હરિજન’ પત્રનો પહેલો અંક ૧૧ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૩ના રોજ પ્રગટ થયો હતો ત્યારે એના સંપાદક શ્રી આર.વી. શાસ્ત્રી હતા. આ તમામ પત્રો તેમના છેલ્લા ધ્યાસ સુધી ચલાયાં. ‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’નાં દસ-અગિયાર વર્ષ અને ‘ધ ઈન્ડિયા’ -‘નવજીવન’નાં તેર વર્ષ અને ‘હરિજન’નાં પંદર વર્ષ મળીને એકંદરે એમણે ચાલીસેક વર્ષ સુધી છાપાં ચલાવ્યાં. ૧૯ વર્ષની આયુ સુધીમાં એકપણ છાપું જોયું નથી. તે વ્યક્તિ વૈશ્વિક ફલક પર એક વરિષ્ઠ, અગ્રીમ, મૂલ્યનિષ્ઠ પત્રકાર તરીકેની નામના અને પ્રસિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવી એ અવિસ્મરણીય ઘટના છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં લઘુમતી હકોના લડવૈયા, સમાજ સુધારક, માનવજાતિ માટે પ્રેરણારૂપ એવા ગાંધીજીએ પોતાના વિચારો કે અભિપ્રાયોને આકાર આપવા અને લોક સમર્થનને એકત્રિત કરવા માટે સંચાર એ સૌથી અસરકારક સાધન તરીકે ઉપયોગ કર્યો હતો. સત્ય અને અહિંસાની શોધમાં પત્રકારત્વના મૂલ્યોને તેમના અચય સાહસ દ્વારા પોતાની વિશેષ કલા વૈશ્વિક શાંતિના પ્રતીક બનાવ્યાં છે.

આમ, સમગ્રતા જોતાં ગાંધીજીએ પત્રકાર તરીકે શ્રી ગણેશ ૧૯૦૪માં દક્ષિણ આફ્રિકામાં કર્યાં. તેમણે જિંદગીના ૪૦ વર્ષો સુધી પત્રકારશ્રેત્રમાં અસાધારણ પ્રગતિ કરી. તેમણે કુલ ૪ સામાજિકોનું સંપાદન કર્યું. ૧. ઈન્ડિયન ઓપિનિયન (દ.આફ્રિકા) ૨. નવજીવન ૩. યંગ ઈન્ડિયા અને ૪. હરિજન. ચોક્કસપણે કહી શકાય કે તેમના અખબારોએ ગાંધીજીને ધર્યા અને ગાંધીજીએ તેમના અખબારોને. (કમશઃ)

- મિતેષ મોદી સંશોધિત લેખ ‘મહાત્મા ગાંધી એક શ્રેષ્ઠ પત્રકાર અને સમૂહ પ્રત્યાયનકાર’માંથી સાભાર

ચકલી અલભ્ય બની છે એ માટે આપણે જ જવાબદાર તો છીએ જ

પ્રસંગસર

- પી એમ પરમાર

એક હતો ચકો. એક હતી ચકી. ચકો લાવ્યો ચોખાનો દાણો. ચકી લાવી દાળનો દાણો. તેની બનાવી ખીચડી.... આજે જેમની વય પચીસ વર્ષથી વધારે છે એ સૌએ આ પાંચ મિનીટની સુંદર બાળવાતાં રાત્રે ઊંઘતાં પહેલાં દાદા કે દાદી પાસેથી અચૂક સાંભળી હશે. આજનાં બાળકોનું દુભાગ્ય છે કે તેમને આ વાર્તા સાંભળવાનું

સૌભાગ્યપ્રાપ્ત નથી થયું. કારણ કે દાદા-દાદીનું સ્થાન ઘરને બદલે ઘરઠંધરમાં તબદિલ થયું છે અને વાર્તાનાં નાયક-નાયિકા ચકલો-ચકલી અદૃશ્ય થઈ ગયાં છે. ચકલીઓનાં ઝૂંડ જોવાની મજા હવે મળતી નથી. એકાદ ચકલી ભૂલથી જોવા મળી જાય ત્યારે ખોવાયેલું બાળક માને પાછું મળે એવો અહેસાસ થયા વગર રહેતો નથી. ચકલી અલભ્ય બની છે એ માટે આપણે જ જવાબદાર તો છીએ જ. ફલેટ સિસ્ટમ એવી બની કે માળા કરવાનું સ્થળ ગયું. દીવાલો પર હવે કંઈ ટીંગાડવાનું જ કોઈને ગમતું નથી એટલે ચકલીઓને કંઈ ફાવતું નથી. ડીજેના ઘોંઘાટમાં, વાહનોના

અવાજમાં ચકલીઓના મેડિંગ કોલ સંભળાતા નથી. પણ જે હવે જાણતો નથી એની પાસે ચકલી શું અપેક્ષા રાખી શકે ?

માણસ એકલવાયો થઈ ગયો છે. પૈસાની લ્હાવમાં પક્ષીપ્રેમ ગુમાવી બેઠો છે. પાડોશીનું પૂરું નામ

આપણું પેટ ભરાઈ ગયું છે ને પછી દુનિયા જમ મારે. નવી પેઢીને પોતાનાં વૃદ્ધ માબાપ જ હવે નથી ગમતાં ત્યાં ચકલીની શી વિસાત છે? અમે બે ને અમારું એક, ત્યાં આશા રાખવી ફોક. ચકલીઓ ફરી એકવાર આપણાં ઘરોમાં માળા બાંધે એવું એકપણ કારણ આપણે મોજૂદ નથી રાખ્યું. સૌંદર્ય પામતાં પહેલાં સૌંદર્યમાન બનવું પડે એ વાત ભુલાઈ ગઈ છે. ૨ પંખીડાં સુખથી ચણણ... ને તે પંખીની ઉપર પથરો.... જેવી કવિતાઓ માત્ર અભ્યાસક્રમ પૂરતી જ સીમિત થઈ ગઈ છે.

ઘરઆંગણે પક્ષીઓને પીવા માટે પાણીની પરબ લટકાવીએ. ઘરઆંગણે, ચોકમાં, ચબુતરે, યોગ્ય ખુલ્લી જગ્યામાં બાજરી-જુવારની ચણ પર્યાપ્ત માત્રામાં નિયમિત નાખવાનું રાખીએ. પક્ષીઓની પ્રજનન ઋતુમાં માળા બાંધવાની સગવડ કરીએ. માટીનાં વાસણો ઝાડવે-ઝાડવે લટકાવીએ. પક્ષી ઘાયલ જોવા મળે તો યોગ્ય સારવાર મળે એ માટે બનવું બધું કરીએ. પર્યાવરણનાં સાચાં રખેવાળ તો આ પક્ષીઓ જ છે. આ બધું કરી આજના ચકલી દિવસને સાર્થક કરી ફરીથી સૌનાં ઘરોમાં ચીં-ચીના ગુંજ ગુંજતી થઈ જાય એવી પ્રાર્થના-શુભેચ્છા સાથે આવજો. ચકલીઓને સાચવજો.